

Poliittiset toimenpiteet digitaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi

Anna Rotkirch, Väestöliitto
Kristiina Tammisalo, Väestöliitto

Suomi tarvitsee rakenteita, jotka seuraavat digitalisaation inhimillisiä vaikutuksia.

Digitaalinen hyvinvointi on fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia arjessa, johon digitaaliset laitteet ja palvelut ovat tuoneet hyötyjen lisäksi uusia erityisiä haasteita. Digitalisaatiossa Suomi on ollut muutoksen kärjessä, mutta sen vaikutuksista arkeen ja hyvinvointiin puhutaan vielä vähän. Digitaaliset mediat kehittyvät pitkälti markkinaehtoisesti ja hyvinvointinäkökulma on jäänyt sivuun. Käytössä olevat mittarit ja seuranta eivät anna riittävästi tietoa siitä, miten ruuduilla vietetty aika on yhteydessä hyvinvointiin.

Digitaalinen hyvinvointi perheissä -hanke on tuottanut uutta tutkimustietoa verkkovälitteisestä yhteydenpidosta kansallisella aineistolla ja koonnut ensimmäisen systemaattisen kansainvälisen tutkimuskatsauksen ruutuajan vaikutuksista perhesuhteissa. Hankkeen osana tuotettiin sidosryhmätyöskentelyyn ja asiantuntijahaastatteluihin perustuva [Digihyvinvoinnin tiekartta Suomelle](#) ja tutkimukseen perustuvaa materiaalia tasapainoisen media-arjen tueksi [yksilöille](#) ja [kasvattajille](#). Suosituksemme päätöksentekijöille on koottu tutkimustiedon sekä tiekartan pohjalta.

Hanke suosittaa poliittista ohjausta ja resursointia seuraavien tavoitteiden edistämiseksi:

- Suomessa kehitettäisiin mittareita ja tutkimusrakenteita, joilla seurattaisiin systemaattisesti digitaalisten teknologioiden käytön yhteyttä kansalaisten hyvinvointiin.
- Teknologia-ala ottaisi tuotteidensa inhimilliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset paremmin huomioon.
- Suurten ulkomaisten alustojen voittoja, jotka syntyvät paikallisesti, verotettaisiin Euroopassa kansallisesti ja niiden keräämää dataa saataisiin tutkimuskäyttöön.

Tavoitteet koskevat useita eri politiikkalohkoja. Siitä syystä suositamme poikkihallinnollisen ja poliittisesti riippumattoman **Digitaalisen hyvinvoinnin ja teknologisen kehityksen neuvoston** perustamista tavoitteiden edistämiseksi.

DIGITALISAATION VAIKUTUKSET ARKEEN JA HYVINVOINTIIN

Teknologinen murros on lyhyessä ajassa mullistanut ihmisten arjen ja sosiaaliset suhteet. Sosiaaliset suhteet ovat merkittävä yksilöllinen ja yhteiskunnallinen resurssi ja keskeinen hyvinvoinnin tekijä¹. Läheiset ihmissuhteet toimivat muun muassa emotionaalisen, käytännöllisen ja taloudellisen tuen lähteenä.

Suhteiden läheisyyden tiedetään olevan yhteydessä siihen, miten usein suhteen osapuolet tapaavat toisiaan². Suomalaiset tilastot³ osoittavat, että läheisten kanssa kasvokkainen vuorovaikutus ja yhteydet lähisukulaisien välillä ovat vähentyneet. Esimerkiksi vielä vuonna 2002 noin joka toinen aikuinen tapasi vanhempiaan vähintään kerran viikossa, kun vuonna 2017 niin teki enää noin joka kolmas. Myös viikoittainen verkkovälitteinen yhteydenpito vanhempien ja aikuisten lasten välillä väheni kymmenellä prosentilla samana ajanjaksona, kun taas verkkovälitteinen päivittäinen yhteydenpito ystävöyhteyksiin lisääntyi.

Teknologia kulkee mukana lähes kaikkiin tilanteisiin, ja laitteet kilpailevat jatkuvasti huomiostamme ja ajastamme. Runsaan käytön on todettu olevan yhteydessä heikentyneeseen mielenterveyteen⁴. Yhteys ei ole lineaarinen: vähän ruutuaikaa on parempi hyvinvoinnille kuin ei lainkaan, mutta tietyn määrän jälkeen kielteiset vaikutukset voimistuvat⁵. Digitaaliset välineet voivat siten kohtuukäytöllä tukea hyvinvointiamme ja vahvistaa ihmissuhteitamme.

Tuoreet käyttömäärätrendit^{3,6} viittaavat siihen, että suomalaiset viettävät ruutujen äärellä enemmän aikaa kuin mitkään suositukset sallivat. Yli 75 prosenttia 18–29 vuotiaista nuorista käyttää internetiä yli 20 tuntia viikossa ja yli 10 prosenttia peräti yli 51 tuntia viikossa. Korkeat lukemat eivät koske vain nuoria, vaikka aikuisten käytöstä puhutaan vähemmän. Myös 30–60-vuotiaista suurin osa kertoo seuraavansa sosiaalista mediaa jatkuvasti tai monta kertaa päivässä³.

Hyvinvointiin vaikuttaa se, miten digitaalisia välineitä käytetään ja mitä ruutuaikaa syrjäyttää. Vaikka ruutuaika on todetusti yhteydessä hyvinvointiin, pelkkä ruutuajan mittaaminen ei anna riittävää kuvaa ruutumedioiden käytön vaikutuksista. On merkkejä siitä, että heikommassa asemassa olevat ihmisryhmät kohtaavat arjen digitalisaation haitat muita useammin. Näin ollen digitalisaatio saattaa vahvistaa eriarvoisuutta⁷. Kyse tällöin ei ole vain palvelujen ja tiedon saavutettavuudesta, vaan käyttäytymisestä ja kulutustottumuksista. Tiedämme kuitenkin vasta vähän siitä, miten digitalisaation haasteet ja hyödyt jakautuvat eri-ikäisten ja -taustaisten käyttäjien kesken. Digi arkeen -neuvottelukunta on myös korostanut tiedon tarvetta eri ihmisryhmiä kohtaavista arjen digihaasteista⁸.

Aiheen politiikkayhteydet ja merkitys

Suomessa ei ole tahoja, joka seuraisi digitalisaation sosiaalista kestävyyttä laaja-alaisesti. Digitalisaatiota on tehty luonnontiede- ja teknologiapainotteisesti. Arjen, eri ihmisryhmien sekä yhteisöjen näkökulma on usein puuttunut keskeisistä elimistä ja työryhmistä, osittain lukuun ottamatta digitalisaation saavutettavuutta⁸. Kansalaisten digitaalinen hyvinvointi koskettaa monia politiikkalohkoja, kuten sosiaali- ja terveyspolitiikkaa, kulutuspolitiikkaa, työpolitiikkaa ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomalaisen digitaalisen hyvinvoinnin on myös riippuvainen sekä kansallista että kansainvälistä teknologia-alaa koskevasta päätöksenteosta.

Digitaalisten välineiden maailma muuttuu koko ajan, joten myös sen vaikutusten seurannan tulisi olla pitkäjänteistä. Tällä hetkellä käytössä olevat **hyvinvoinnin mittarit ja tutkimuskenteet** eivät tuota riittävän seikkaperäistä tietoa siitä, miten digiajan muutokset ovat yhteydessä hyvinvointiin ja mikä osuus muutoksista on seurausta mistäkin digitaalisista välineistä tai käyttötavoista. Näin ollen myöskään eriarvoistavia prosesseja ei ole mahdollista tunnistaa. Kun päätöksenteon tukena on riittävästi ajantasaista ja monipuolista tietoa, lainsäädäntö voi reagoida nopeammin haasteisiin.

Julkinen sektori voi myös vaikuttaa siihen, että teknologia-ala on mukana luomassa arjen hyvinvointia. **Hallinto voi ohjata teknologisten innovaatioiden suuntaa** julkisella rahoituksella, verotuksella, hankinnoilla, standardeilla, regulaatioilla sekä luomalla yritysverkostoja. Alkusysäyksen jälkeen hyvinvoinnin edistäminen voi nousta myös uusilla tavoilla liiketoimintamahdollisuudeksi.

Ylikansallisten teknologiajättien luomien haasteiden edessä Suomen on toimittava yhteistyössä muiden Euroopan maiden kanssa. Muutamien teknologiajättien kilpajuoksun tuloksena hyperpersonoidut sisällöt ja koukuttava käyttöliittymämuotoilu (persuasive design) ovat levinneet ja normalisoituneet erittäin nopeasti. Kehitys on johtanut myös siihen, että jokaiselle on kiinnostavaa sisältöä tarjolla ikään ja kiinnostuksenkohteisiin katsomatta. Digitalisaation hyödyt ja haitat koskevat nykyään niin taaperoita kuin ikäihmisiäkin.

Teknologiajätit ovat markkinajohtajia ja moni suomalainenkin toimija on niistä riippuvainen. Ne toimivat paikallisesti ja hyödyntävät paikallista infrastruktuuria, mutta eivät tuo verovarjoja Suomeen eivätkä paikalliset **vastuullisuusvaatimukset** yllä niihin. Ne ovat myös suurimpia seurantadatan kerääjiä ja näin ollen he voivat harjoittaa vaikutusvaltaansa myös paikallisesti.

Toimintapolitiikan muutostarpeet ja -kohteet

Edellä esitettyjen haasteiden voittamiseksi Suomi tarvitsee pitkällä aikavälillä toimivan poikkihallinnollisen ja poliittisesti riippumattoman elimen – **Digitaalisen hyvinvoinnin ja teknologisen kehityksen neuvoston** – joka seuraa digialan kehityksen inhimillisiä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä työskentelee kansallisesti ja kansainvälisesti digitaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Neuvoston toiminta kohdistuisi arjen digitaaliseen hyvinvointiin sekä digitalisaation vaikutuksiin kansalaisyhteiskuntaan ja demokratiaan.

Neuvostoon valitaan asiantuntijoita, tutkijoita ja yritys-elämän edustajia. Neuvosto voi joustavasti ja proaktiivisesti nostaa uusia teknologian arjen vaikutuksia yhteiskunnalliseen keskusteluun ja viranomaisen tietoon. Se voi tehdä aloitteita verotukseen, sääntelyyn, yritysten velvoitteisiin ja selvitys- ja tutkimustoiminnan määrittelyyn ja ohjaukseen liittyen. Apunaan se voi hyödyntää kansalaispaneelleja ja muita demokraattisen osallistamisen välineitä. Neuvostolla on seuraavat kolme keskeistä tehtävää:

1. Neuvosto linjaa ja ohjaa tutkimus- ja selvittämishankkeita ja kehittää kansallisia ja kansainvälisiä digitaalisen hyvinvoinnin mittareita. Mittareita ovat muun muassa ruutu-aika, käyttötavat, subjektiivinen digihyvinvointi ja sovelluspohjaisen seurantadatan analyysit.
2. Neuvosto edistää teknologia-alan vastuullisuuskulttuurin kehittymistä. Palveluiden tai tuotteiden sosiaalisten vaikutusten raportointi tulisi ottaa osaksi yritysten vakiintunutta yritysraportointia. Hackathon-tyyppisillä aloitteilla voisi edistää eettisten digitaalisten tuotteiden innovaatioita, jotka toteuttavat ”hyvin käytetyn ajan” -periaatetta ([#timewellspent](#)). Mukaan voisi kutsua kasvuyrityksiä, vakiintuneita toimijoita ja ryhmiä oppilaitoksista.

3. Neuvosto ajaa ylikansallisten teknologiayhtiöiden verottamista paikallisesti tuotetuista voitoista OECD:ssa valmisteilla olevien pyrkimysten mukaisesti⁹. Verotus on paitsi vahva viesti teknologia-alan toimijoille, se myös luo rahoituspohjaa kotimaassa digitaalisen hyvinvoinnin edistämiseen. Lisäksi neuvosto selvittää mahdollisuuksia tehdä kansainvälisillä foorumeilla yhteistyötä suurten datojen omistajien kanssa, jotta kansalaisten tietoja voitaisiin hyödyntää tutkimuksessa ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Kuva 1 Digitaalisen hyvinvoinnin ja teknologisen kehityksen neuvoston keskeiset tehtävät kansallisesti ja kansainvälisesti

Tutkimus- ja selvitystyön tavoitteet

Tutkimusosan tehtävä hankkeessa oli luoda tiekartalle, suosituksille ja materiaaleille tieteellinen pohja. Tutkimuksissamme olemme tarkastelleet sosiaalisten suhteiden tasolla tapahtuvia muutoksia (läheisyys, yhteydenpito, sosiaalinen tuki, tyytyväisyys suhteeseen jne). Pyrkimyksenä on ollut tunnistaa niin haitat kuin mahdolliset hyödyt sosiaalisille suhteille. Lisäksi tarkastelun kohteena on ollut kaiken ikäiset käyttäjät ja heidät läheissuhteensa. Keskittyminen sosiaalisiin suhteisiin ja ikätarkastelun laajentaminen täyttävät tiedollista aukkoa: aiemmat ruutuajatutkimukset ovat pitkälti keskittyneet lapsiin ja nuoriin ja yksilöpsykologisiin vaikutuksiin kuten masennukseen, uni- ja syömishäiriöihin¹⁰.

Jotta suositukset heijastaisivat suomalaista yhteiskuntaa, hankkeessa on mahdollisuuksien mukaan käytetty suomalaisia aineistoja ja työskennelty laajan sidosryhmän kanssa.

Tutkimuksen aineisto ja menetelmät

Suosituksot pohjautuvat hankkeen osana toteutettuun [tiekarttaan](#). Lisäksi hankkeessa on toteutettu kaksi erillistä tutkimusta, jotka osaltaan tukevat laadittuja suosituksia.

1. Tutkimus: Kansainvälisen tutkimuksen systemaattinen koonti

Systemaattisessa tutkimuskatsauksessa¹¹ kokosimme kaikki 2009–2019 välillä julkaistut vertaisarvioidut tutkimukset kansainvälisistä tieteellisistä tutkimusjulkaisuista, joissa oli tutkittu digitaalisten medioiden käytön vaikutuksia perheisiin ja parisuhteisiin. Systemaattinen tutkimuskatsaus mahdollisti perhevaikutusten laajan kartoituksen ja perhesuhteiden välisen vertailun. Haun teimme teknologia- ja perheaiheilla hakusanoilla neljään kansainvälineen tietokantaan: Ebsco/Academic search complete (361), Web of Science (9751), PsycINFO (1056), Proquest/Central (834). Yhteensä haku tuotti 12 002 osumaa. Näistä rajasimme tutkimuskatsaukseen tilastollisiin menetelmiin perustuvat tutkimukset, joissa oli tutkittu digitaalisten laitteiden tai palveluiden käytön vaikutuksia johonkin perhesuhteen tasolla tapahtuvaan muutukseen, esimerkiksi läheisyyteen, konflikteihin ja yhdessä vietettyyn aikaan.

Rajattu katsaus käsittää 67 artikkelia (70 tutkimusta). 40 tutkimuksessa tutkimuskohde oli parisuhde, 19 tutkimuksessa vanhempi-lapsi-suhde, yhdeksässä tutkimuksessa oli tutkittu perhettä kokonaisuutena ja kahdessa tutkimuksessa kohteena oli sisarusuhde.

Systemaattisen tutkimuskatsauksen keskeisimmät tulokset:

MYÖNTEISET VAIKUTUKSET PERHESUHTEISIIN

- Yhteiskäytöllä ja yhteydenpidolla on myönteisiä vaikutuksia läheissuhteisiin. Yhteiskäyttö voi olla esimerkiksi yhteinen digimaailmaan sijoittuva harrastus.
- Kasvokkaisella vuorovaikutuksella on kaikkein myönteisin vaikutus suhteen laatuun.
- Myönteisiä vaikutuksia oli myös menetelmillä, joissa ei ole ajallista viivettä (puhelut, videopuhelut, pikaviestit) eli ns. synkronisilla menetelmillä.
- Vähiten myönteisiä vaikutuksia oli sosiaalisen median alustojen kautta tapahtuvalla ei-synkronisella yhteydenpidolla ja sähköpostilla.

KIELTEISET VAIKUTUKSET PERHESUHTEISIIN

- Henkilökohtainen digitaalisten medioiden käyttö vaikuttaa pääosin kielteisesti läheissuhteisiin. Tutkimuksissa tätä vaikutusta selitettiin lisääntyneillä konflikteilla ja/tai syrjäytetyllä läheisyydellä. Näin on erityisesti, kun käyttö tapahtuu sosiaalisissa tilanteissa, kuten yhdessä ruokaillessa,
- Parisuhteisiin digitaalinen murros on vaikuttanut kielteisemmin kuin muihin perhesuhteisiin (vanhemmuus, isovanhemmuus, sisarusten väliset suhteet).
- Tyytyväisyys parisuhteeseen laskee ja erojen todennäköisyys kasvaa, mitä runsaammin suhteen osapuolet käyttävät henkilökohtaisia digitaalisia laitteitaan.
- Parisuhteiden muodostaminen on digiaikana helpottunut, mutta sen käänköpuolena ovat lyhentyneet ja läheisyydeltään ja sitoutumiseltaan heikentyneet parisuhteet.

2. Tutkimus: Sukupolvien ketju ja muut suomalaiset tutkimukset

Suomalaiseen edustavaan aineistoon perustuvassa Sukupolvien ketju -kyselytutkimuksessa katsoimme, miten usein ja millä tavoin suomalaiset pitävät yhteyttä läheisiinsä. Käyttämämme aineisto on Sukupolvien ketju -pitkittäistutkimuksen kolmas aalto, jonka Väestöliitto keräsi Tilastokeskuksen avulla vuosina 2018 ja 2019. Aineisto analysoitiin tilastollisesti regressioanalyysillä muuttujien välisten yhteyksien selvittämiseksi.

Suomen osalta olemme myös hyödyntäneet Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimusta³. Nämä tutkimukset antavat tärkeää tietoa digitaalisten laitteiden ja palveluiden käytön laajuudesta sekä ajankäytön ja sosiaalisen kanssakäymisen muutoksesta Suomessa.

Tutkimukset suomalaisten ajankäytöstä ja yhteydenpidosta osoittavat, että tapamme käyttää aikaa ja olla sosiaalisia ovat muuttuneet digitalisaation myötä. Kasvokkaiset tapaamiset ovat vähentyneet niin lähisukulaisten kuin ystävien keskuudessa samalla kun ruuduilla vietetty aika on noussut. Sukupolvien ketju -aineisto osoittaa, että muutoksen luonne on kahtiajakautunut. Ne, jotka pitävät yhteyttä tapaamalla, myös todennäköisesti pitävät yhteyttä digitaalisia välineitä hyödyntäen. Toisilla taas sekä kasvokkaiset tapaamiset että teknologiavälitteiset yhteydenpitotavat ovat vähäisiä.

Johtopäätökset tutkimuksista

Hyvinvoinnille olennaiset sosiaaliset kontaktit ja yhdessä vietetty aika ovat kokeneet murroksen digitaalisten medioiden tultua laajasti osaksi suomalaista arkea. Digitaaliset välineet voivat vahvistaa läheissuhteita, jos niitä käytetään kommunikointiin ja jos niiden parista löytyy yhteisiä kiinnostuksen kohteita. Runsas digitaalisten medioiden henkilökohtainen käyttö sen sijaan voi kuormittaa niitä yksilön hyvinvoinnille keskeisiä suhteita, jotka perustuvat psykofyysiseen läsnäoloon ja yhdessä vietettyyn aikaan. Tämä johtuu siitä, että läheisen suhteen kehittyminen vaatii paljon aikaa ja huomiota, joista myös nykyaikaiset digitaaliset mediat kilpailevat.

Hankkeessa toteutetut tutkimukset osoittavat hyvinvointivaikutusten moninaisuuden teknologian käyttötavoista ja perhesuhteista riippuen. Vanhempien ja lasten välillä arjen digitaalisten medioiden käytöllä oli sekä myönteisiä että kielteisiä piirteitä. Parisuhteissa olevien kannalta vaikutus oli selvemmin negatiivinen.

Tutkimuksissa on myös viitteitä siitä, että muutokset kanssakäymisessä ja tätä kautta sosiaalisessa hyvinvoinnissa koskee toisia ihmisryhmiä enemmän kuin toisia.

Muut työmenetelmät

Tutkimustiedon lisäksi hankkeen osana toteutettu [tiekartta](#) toimii näiden toimenpide-ehdotusten pohjana. Tiekartta on tehty talven 2019–2020 aikana yhteistyössä laajan asiantuntijoista koostuvan sidosryhmän kanssa kahdessa Demos Helsingin fasilitoimassa työpajassa ja kymmenessä henkilökohtaisessa haastattelussa. Sidosryhmään kuului tutkijoita, järjestöjen edustajia, valtionhallinnon edustajia, teknologiakehittäjiä ja toimittajia.

Lisäksi hankkeessa mukana ollut Mediakasvatusseura on kerännyt kyselyaineiston perheiden myönteisistä mediatottumuksista [yksilöille](#) ja [kasvattajille](#) suunnattujen materiaalien tueksi.

Yhteenveto toimenpide-ehdotuksista

Yhteenveto digitaalisen hyvinvoinnin haasteista ja hankkeen suositamista ratkaisuista

Lisälukemista

Hankkeessa Demos Helsingin johdolla tuotettu [Digihyvinvoinnin tiekartta Suomelle](#)

Hankkeessa tuotettiin myös Mediakasvatusseuran johdolla [Opas tasapainoiseen digiarkeen](#) ja [Kohti tasapainoista digiarkea – Miten tukea lapsen myönteistä mediankäyttöä?](#)

Hankkeessa on nojattu [Center for Humane Technologyn](#) lanseeraamaan käsitteeseen *Time well spent*, joka on suomennettu *Hyvin käytetty aika*.

Viitteet

¹ Hawkey, L. C., & Cacioppo, J. T. (2010). Loneliness matters: A theoretical and empirical review of consequences and mechanisms. *Annals of behavioral medicine*, 40(2), 218-227.

² Danielsbacka, M., Tanskanen, A. O., & Rotkirch, A. (2018). The “kinship penalty”: parenthood and in-law conflict in contemporary Finland. *Evolutionary Psychological Science*, 4(1), 71-82.

³ Tilastokeskus 12/(2019): Vapaa-aika ennen ja nyt – sosiaaliset suhteet digiajassa. Riitta Hanifi. Esitelmä, Tilastokeskus.

⁴ Stiglic, N., & Viner, R. M. 2019. Effects of Screen time on the Health and Well-Being of Children and Adolescents: A Systematic Review of Reviews. *BMJ Open*.

⁵ Przybylski, A. K., & Weinstein, N. 2017. A Large-Scale Test of the Goldilocks Hypothesis. *Psychological Science* 28 (2): 204–15.

⁶ Suomessa asuvien 13–29 vuotiaiden nuorten sosiaalisen median palveluiden käyttäminen ja läsnäolo (2019). Toteutus: Ebrand Group Oy & Oulun kaupungin sivistys ja kulttuuripalvelut.

⁷ Camerini, A-L., Schulz, P. J., & Jeannet, A-M. (2018). The Social Inequalities of Internet Access, Its Use, and the Impact on Children’s Academic Performance: Evidence from a Longitudinal Study in Switzerland. *New Media & Society* 20 (7): 2489–2508.

⁸ Digitaalinen Suomi – yhdenvertainen kaikille: Digi arkeen -neuvottelukunnan toimintakertomus (2019).

⁹ OECD leading multilateral efforts to address tax challenges from digitalisation of the economy, 10.9.2019. OECD:n verkkosivu.

¹⁰ Dickson K, Richardson M, Kwan I, MacDowall W, Burchett H, Stansfield C, Brunton G, Sutcliffe K, Thomas J. (2019). [Screen-based activities and children and young people's mental health and psychosocial wellbeing: a systematic map of reviews](#). Department of Health Reviews Facility.

¹¹ Tammissalo, K. & Rotkirch, R. (2020). Effects of ICTs on the quality of family relationships: A systematic review. Valmisteilla oleva käsikirjoitus

Lisätietoja:

Tutkimusprofessori Anna Rotkirch toimii Väestöliiton väestöntutkimuslaitoksen johtajana. Hänen tutkimusaiheisiinsa kuuluvat syntyvyys ja perhesuhteet.

Tutkija Kristiina Tammisalo on sosiaalipsykologi, joka on tutkinut äitiyttä ja digitaalisen hyvinvoinnin vaikutuksia perheissä.

Lisätietoja: https://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/

etunimi.sukunimi@vaestoliitto.fi

Digitaalinen hyvinvointi perheissä - Suomi hyvin käytetyn ajan mallimaaksi toteutettiin osana valtioneuvoston vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Johtaja Elina Palola

Sosiaali- ja terveysministeriö, elina.palola@stm.fi

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA
www.tietokayttoon.fi